

2. Landberška rajneta (Lukas VIII. 1. b) Landsberger Reinette. Precej velika, ploščasto-okrogla, včasih krogli podobna rajneta. Lupina je tenka in pri obležanem sadu gladka, s prva svitlo-zelena, pozneje blede-žolta z mnogimi rumenkastimi pikami naslikana; na prisolčni strani rumenkasto-rudeča, ter progasta in zavmita. Precej trdo meso je belo in ima malo dišaven, vendar dober vinski sladek okus. Sad zori novembra, trpi do januarja, in prenaša rano trganje prav dobro. Je kot cenljiva sorta za namizni in gospodarstveni sad priporočila vredna. Drevo je lepe pravilne rasti in donaša obilno sadu. To jabelko dobi lepo ravno deblo, kojemu nevihte ne škodijo lahko.

Juri Žmavec.

Sejmovi. 2. novembra v Vitanju, v Straden-u; 3. novemb. v Pišecah.

Dopisi.

Iz Kostrivnice. (Še enkrat srenjski berič in — dolg nos). Naš dopis v „Gosp.“ za stran prismojenega streljanja pri farni cerkvi je srenjskega beriča hudo razjezil, kar je vsak pričakoval. Pa je tudi goropadna neumnost, z „štuki“ pri cerkvi streljati, ko ima obok (Gewölbe) naše farne cerkve devet velikih razpoklin, ktere se ve da po streljanju ne lezejo skupaj, ampak se še le širijo. Kdor tega ne verjame, pa naj pride v Kostrivnico gledat. Gotovo si je berič mislil, ko je dopis v roke dobil: po „cajtingah“ se mi je debelo dokazalo, da nimam nobene pravice do cerkve ali zdaj imam pravico do duhovske berne ali kolekture. Pred vsem je treba vedeti, da tukaj duhovniki nimajo pisane, ampak samo prostovoljno berno. Pošteni farmani radi dajajo, kedar kaj imajo; kedar nič ni, mora pa tako dobro biti. Letos je pri nas slabo leto. Pri vsem tem pa so farmani, za kar so očitne hvale vredni, skoraj po dobri letini pšenice dajali, akoravno so nje več kakor polovico manj od lanskega dobrega leta pridelali. Ker se je pa pšenična berna že zdavnaj skončala, je mislil berič, da ima pravico do moštne kolekture, ktera se je meseca oktobra pri nas pričela. V ta namen je v nedeljo 15. oktobra, kakor so ljudje povedali, na kamnu pred cerkvo, kder navadno oklicnje, strahovito divjal, da je vsak norc, ki duhovniku kaj da; da bo nosače prejemal in jih po pravici popraševal, po kateri smejo za duhovnike mošt pobirati? i. t. d. Toda beričevega vresa in ropotanja se vsak pameten človek ravno tako ustraši, kakor zajčjega tobotanja. To se je brž pokazalo. V farovž so začeli možki in ženske grozdje in sadje nositi, da bo imel kaplan celi mesec dosti jesti ter so povedali, kdaj se naj k njim po mošt pošlje, da ne bo nosač zastonj pota imel. Berič je dobil po tem takem že tisto nedeljo po radodarnosti farmanov dolg nos. Pa še strašnejši za beriča je

bil ojster meč in krvavi bič, kterega je kaplan in ptič Brglez že v svojem kljunu imel. Ta bič je cesarski dvorni dekret (Hofdekret) od 22. decembra 1787. V njem stoji črno na belem, da se živa duša v to vtikati ne sme, kar farmani svojemu dušnemu pastirju po svoji radodarnosti in ljubezni do duhovščine dajajo. Kaplan si je brž mislil: po tem cesarskem dekretu ima srenjski berič ali naj bo že kdor koli do duhovske prostovoljne berne ravno takošno oblast in pravico, kakor maček do klobase, in to tem manj, ker se po §§. 339, 344 in 345 občnega državnega zakona (Allg. bürgerl. Gesetzb.) nikomur s silo kaj vzeti ne sme, kar je njegovega. Kaplan prepíše cesarski dekret ter ga enemu svojih nosačev da. Berič in kaplanov nosač se srečata in nosač pokaže svojo pravico, po kateri se sme za duhovnike mošt pobirati; berič njo prebere, v žep vtakne in se pobere z dolgim nosom.

Postava od svitlega cesarja potrjena prepo-veduje, da potepuhi in capini iz drugih krajev po fari in srenji beračiti in ljudi nadlegovati ne smejo. Pred par tedni je prišel takošen capin v neko hišo v Kostrivnici. Možkih ni bilo doma. Ženska mu ponudi kruha, kterega mnogokrat pri nas ljudje stradajo. Toda capin ni maral za njega, ampak je hotel Bog vé kaj vse imeti, in bi bil še morebiti žensko pretepal, ako bi se mu ne bila ustavljala. Takošne „lumpe“ in capine naj berič prejema, čez tiste ima pravico in oblast; duhovnike in njihove nosače pa naj za vselej čisto pri miru pusti! Če pa takošnih potepuhov in „lumpov“, kakor je tisti bil, prejemal in po „posu“ popraševal ne bo, ni vreden denarjev, ktere kot berič iz srenjske kase vleče.

Iz Ormuške okolice. (Letina — nova steza). Tigatev se je brzi po sv. Tereziji pri nas pričela. Glede kolikosti smo na slabem, ker nam je letošnji mraz (slana) trto močno poškodoval; gledé kakovosti smo pa na dobrem, zlasti, ker nam je gorko vreme v začetku oktobra dobro ugajalo. Govori se, da bo letošnje vino boljše od lanskega, zato pa tudi pričakujemo in upamo, da bo tudi dobro ceno dobilo, kar je zares želeli. Sadje se je slabo obneslo. Jabolke so sicer imele dobro ceno, toda ni se jako popraševalo po njih. Slive so imele slabo ceno, čemur se ni čuditi, ker „prebrisano“ ljudstvo pri nas iz Drave in Mure žganjico zajema. Poljščino (razve repe, ki pa je zlasti kasnejša precej slaba) bomo prihodnji teden popolnoma pospravili. Koruza je se precej dobro obnesla, enako tudi ajda. Krompir je slab; malo ga je in na večih krajih je nezdrav. — Cena zrnju je slaba. Otava je tudi pospravljena. Škoda, da je večina posestnikov s košo predolgo odlagala ter tako na deževno vreme zadela, ki jim je otavo deloma uničilo, deloma močno zblatilo. Ker tudi od drugod enaka poročila prihajajo, bomo za živino zopet pomanjkanja živeža trpeli. Sicer pa za letošnje leto o dobri letini ne moremo go-

voriti, zaupamo pa v Boga, da bo v prihodnje boljše. Velika cesta bo se delala na okrajne stroške od velike ceste iz Pavlovec čez št. Miklavž na veliko cesto v Vizmancih Ormuškega okraja. To bo zares jako koristna in hvalevredna naprava. Saj pa je te ceste tamkaj taka živa potreba, da se le čudimo, kako da ta reč tako dolgo ni na vrsto prišla!

Iz Konjic. († Franc Klinc). Zadnji ponedeljek je 15. duhovnikov tukaj spremljalo k pogrebu mladega nadepolnega duhovnika č. g. Franca Klinca, ki so rojeni v Šent-Ilju blizu Velenja 13. oktobra 1844, dve leti kaplanovali pri sv. Vidu na Planini in 2½ leta na Sladki gori. Ko so vsled svojega neumornega požrtvovalnega delovanja zboleli, stopili so letos v spomladi iz službe ter tu in tam zdravja iskali — zastonj. Od julija so bivali tukaj; vidno so slabeli, dne 20. t. m. zvečer pa so mirno v Bogu zaspali prevedeni večkrat sv. zakramenti. Zadnje pot jim je posodilo lepo število Konjičanov in več sladkogorskih pobožnih duš, katerim so rajni bili v blagem spominu. Ginljivi nagrobni govor so svojemu nekdanjemu učencu govorili prič. g. nadžupnik, katerim gre velika hvala še za veliko drugih dobrot, ktere so rajnkemu v njegovi boleznih skazovali. Tudi dvema blagima konjiškima tržankama, ki ste rajnega v boleznih z marsičem oskrbeli, g. dr. Premšaku za obilni trud v boleznih in g. grajšinskemu vrtnarju za lepo ovenčanje mrtvaškega odra, vsem izrekamo v imenu ranjkega očitno zahvalo.

Politični ogled.

Turška vojska je pretečeni teden strašno divjala od črnogorske meje do Donave. Najsijajnejši uspeh in srečo so imeli Črnogorci; mesto in trdnjava Medun se je po 4mesečnem napadanju morala Črnogorcem udati, 500 Turkov je vjetih s kanoni in strelivom vred. Dvakrat so Turki prišli mestu na pomoč, obakrat bili so tepeni — 10.000 Turkov je poginolo okoli mesta in naposled so ga vendar zgubili. Derviš-paša je vsled te nesreče brzo pete odnesel iz Črnogore, kamor je bil že 2 uri globoko vse požigajé prilomastil. Slava črnogorskim junakom! — V Bosniji se množi število vstašev, ki se pa kolikor mogoče še ogibljejo turškim vojakom, le kder je vse ngodno, jih zgrabijo; tako je storil vstaš Amelič pri Ostružjem, kder je v velikem gozdu napal in uničil celi bataljon Turkov. Glavni poveljnik vstašev, obrist Despotovič, šteje sedaj 14 čet pod seboj, ki imajo konjike in 14 kanonov. Ravno sedaj jim hiti 1 bataljon ruskih prostovoljcev na pomoč. Na južni meji Srbije je general Novoselov zbral 12.000 mož, da bi udaril čez Sjenico proti Mitrovici in Črnejšgori; ali hotel je počakati še na zimsko obleko za svoje vojake. Kajti visoke gore okoli je že sneg pokrtil. Turki so to slutili in so 18. okt. hipoma planoli na Srbe. Ali ti so se junaško branili in

naposled sami šli naprej, prvi so bili ruski prostovoljci, in Turke vrgli z bajonetom iz 6 šanc v 3 urah in v beg zapodili. Turki bežijo sedaj iz Sjenice proti Novemu-pazarju. Menje srečno so se Srbi vojskovali ob Drini, Timoku in Moravi. Ob Drini stoji 13.000 Srbov, in se ne upajo mahnoti čez reko v Bosnijo, kder je še vedno za vsem 60.000 turških vojakov. Na reki Timok so srbski generali Keller, Medvedovski in Ostoič od 3 strani zgrabili Osman-pašo, da mu vzamejo mesto Zajčar, a do sedaj še se njim ni posrečilo, čeravno se je prelilo veliko srbske in turške krvi. Najbolj krvavo pa se je vojskovalo ob Moravi, namreč 3 dni 19., 20. in 21. oktobra. Ejub-paša je dobil 28 bataljonov in veliko kanonov v pomoč in je z 110.000 Turki udaril na Srbe s strahovito silo med groznim vremenom, da bi srbske šance predril in prišel do mesta Kruševaca in pred trdnjavo Deligrad. Toda vse je bilo zastonj, Srbi so se s pomočjo ruskih prostovoljcev junaško branili. Turki niso ničesar opravili v 3dnevnom boju. Iz jeze so 22. okt. v Aleksinac pognali 300 bomb — tudi brez uspeha. Koliko pa je v strašnem klanju ljudi smrt storilo, to še ni znano; z ranjenci so vse vesi in mesta daleč v okrog prenapolnjena. Ker Turki do sedaj niso zamogli Srbov premagati, za naprej bo jim to celo nemogoče. Vsaki den pride po 500 ruskih prostovoljcev; 16. okt. je v Kladovi stopilo na srbsko zemljo 2200 kozakov s konji vred in 2800 pešcev; ranjenim v podporo so Rusi že poslali 4 milijone frankov v zlatu; v Belgradu so stavlajo četo 6000 ruskih prostovoljcev za generala Novoselova. Srbski ministri skušajo v Parizu dobiti 5 milijonov zlatov na posodo; v Kragujevac so odposlali 400 delavcev, da izdelujejo vojne priprave, tudi so pozvali vse Srbe od 17— leta pod puško. Škoda, katero so Turki do sedaj na Srbskem, zlasti s požiganjem učinili, se ceni na 50 milijonov gld. Ruski prostovoljci so silno srčni pa tudi pobožni. Vsaki moli zjutraj, o poldne in zvečer, pred jedjo in po jedi. Vidi se jim, da se bijejo za slavjansko narodnost in za vero Kristnovo!

Avstrijske dežele. Nekateri ljudje skušajo Avstrijo v boj zoper Rusijo načevati zaradi gnjile Turčije. Vse kaže, da se njim ne bo posrečilo; poprej utegne propasti magjarska oholost in ustavoversko gospodstvo. Merodajni krogi pri nas so sedaj za zvezo z Rusijo ter za to, da zasede avstrijska vojna Bosnijo in Hercegovino. Sicer se temu upirata Magjar in Nemeč, vendar slednji že veliko menje. Kajti izmed 300 nemških in ustavoverskih poslancev na Dunaju zahteva le samo 115 mož od ministrov, naj Avstrija ostane popolnem na miru in ne vzame od Turčije niti za pedenj zemlje. Ostali Nemeč že drugače mislijo in poslanec žl. Plener je govoril naravnost za zvezo z Rusi, kar bo bržčas obveljalo. Lepo je bilo to, da so slavjanski poslanci pod vodstvom Fanderlika in dr. Vošnjaka v imenu 17 milijonov avstrij-